

Uchwała Nr 3 /2017
Prezydium Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie
z dnia 28 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia Stanowiska Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie w sprawie projektowanych zmian w ustawie o ochronie zwierząt w zakresie wprowadzenia zakazu hodowli zwierząt futerkowych.

Na podstawie §5 pkt 7 Zarządzenia Nr 11 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2016 r. w sprawie powołania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie oraz § 4 pkt 5 Regulaminu funkcjonowania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie, uchwała się co następuje:

§ 1.

Prezydium Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie zatwierdza Stanowisko w sprawie projektowanych zmian w ustawie o ochronie zwierząt w zakresie wprowadzenia zakazu hodowli zwierząt futerkowych, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Zatwierdzone stanowisko staje się stanowiskiem Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Wierzbicki

Stanowisko
Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie
z dnia 28 lutego 2017 r.
w sprawie projektowanych zmian w ustawie o ochronie zwierząt
w zakresie wprowadzenia zakazu hodowli zwierząt futerkowych

W związku z obecnie toczącą się dyskusją dotyczącą wprowadzenia całkowitego zakazu hodowli zwierząt futerkowych, zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o podjęcie działań zmierzających do wykluczenia wyżej wymienionego rozwiązania. Jednocześnie sugerujemy rozpoczęcie prac nad takimi regulacjami prawnymi, które pozwolą na zapewnienie lepszego dobrostanu zwierząt oraz wykluczą z rynku pseudo-hodowle, których działalność uznajemy za szkodliwą dla całej branży i polskiego rolnictwa.

Wprowadzenie całkowitego zakazu hodowli zwierząt futerkowych doprowadzi do silnego wzrostu bezrobocia, w szczególności na obszarach wiejskich. Obecnie nasza branża daje dochód dla niemal 50 tysięcy osób, które utracą źródło finansowania swoich rodzin. Warto podkreślić, że hodowla zwierząt futerkowych posiada ponad 100-letnią historię w Polsce, a ponad 90% procent hodowców to Polacy. Nasze surowe skóry pozyskiwane od zwierząt futerkowych cenione są na całym świecie i są polską specjalnością. Warto nadmienić, że skóry sprzedawane są prawie w 100% poprzez domy aukcyjne w Toronto, Kopenhadze, Helsinkach i Seattle do wszystkich krajów świata i stanowią odpowiednio 4% wartości całego polskiego eksportu produktów pochodzenia zwierzęcego i około 7% wartości całego eksportu produktów leśnictwa, rolnictwa i rybactwa. Wprowadzanie regulacji zmierzających do całkowitego wyeliminowania tej gałęzi gospodarki spowoduje zatem nie tylko masowe bankructwa ale także negatywnie wpłynie na polski eksport i narazi Skarb Państwa na masę roszczeń w sprawie odszkodowań.

Przychylenie się do wprowadzenia zakazu będzie miało swoje konsekwencje również w powiązanych sektorach takich jak sektor mięsny, rybny czy drobiarski. Zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.) zwierzęta futerkowe są naturalnym utylizatorem produktów ubocznych. Pozostające z produkcji mięsa uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego przetwarzane są na ekologiczne pasze dla zwierząt futerkowych, dzięki czemu producenci nie muszą korzystać z ich utylizacji, co pozwala ograniczyć koszty i utrzymać niską cenę mięsa. W przypadku, gdy zostaną oni zmuszeni do korzystania z utylizacji przemysłowej, doprowadzi to do zwiększenia kosztów produkcji. Pan Minister, w swoich interpelacjach, sam podkreślał znaczenie naszej branży dla przemysłu rybnego, który w samym 2015 r. sprzedał około 320 tys. ton

produktów ubocznych, które zostały skarmione w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta futerkowe.

Podsumowując, wyeliminowanie hodowli zwierząt futerkowych negatywnie odbije się tylko na sektorze rolnictwa, ale będzie miało konsekwencje również dla branż mięsnej, rybnej i drobiarskiej. Utrata możliwości prowadzenia ferm, spowoduje zachwianie się polskiego eksportu rolnego i przyczyni się do silnego wzrostu bezrobocia na obszarach wiejskich. Nie jest to także rozwiązanie, które przyczyni się do zwiększenia dobrostanu zwierząt, gdyż produkcja futer, przeniesie się do państw takich jak Rosja czy Chiny, gdzie europejskie standardy chowu zwierząt w celu pozyskania od nich skór nie mają zastosowania.

Nam, hodowcom zależy na prowadzeniu jak najlepszego systemu chowu, dlatego ustawicznie rozwijamy nasze wymagania w zakresie dobrostanu zwierząt. Wynikiem wysokiego dobrostanu zwierząt jest ich rozrodczość oraz wysoka jakość skór od nich pozyskiwanych, potwierdzana przez domy aukcyjne poprzez ceny uzyskiwane przy ich sprzedaży. Dobrostan zwierząt w Polsce kontrolowany jest przez Inspekcję Weterynaryjną oraz dodatkowo w przypadku zwierząt futerkowych przez prowadzony od wielu lat audyt wewnętrzny Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych oraz Polskiego Związku Hodowców Zwierząt Futerkowych. Chętnie podzielimy się doświadczeniem w tym zakresie z innymi branżami hodowlanymi i potwierdzamy naszą otwartość na podjęcie prac, zmierzających do dalszego zwiększania dobrostanu zwierząt oraz przyjęcia takich rozwiązań prawnych, które wyeliminują działalność pseudohodowców. Możemy zaprezentować odpowiednie rozwiązania w tym zakresie o nazwie WelFur, które oparte są na badaniach naukowych oraz niezależnych audytach certyfikacyjnych. Nad wypracowaniem WelFur działamy wspólnie z naszymi europejskimi partnerami już od 2009 roku, uwzględniając wszystkie potrzeby zwierząt.

OCENA SKUTKÓW

przygotowywanego przez posłów projektu ustawy

- o ochronie zwierząt

W projekcie ustawy proponuje się zapis,

„.....zabrania się chowu zwierząt futerkowych w celu pozyskiwania futer”, który skutkuje na gospodarkę, sytuację ekonomiczną obywateli i na budżet państwa.

1. Podmioty na które oddziałuje w.w. zapis projektu ustawy.

Ustawa obejmuje zakresem przedmiotowym właścicieli ferm zwierząt futerkowych, pracowników najemnych pracujących na fermach, wytwórców sprzętu fermowego, producentów produktów leczniczych, właścicieli zakładów przetwórstwa mięsnego i rybnego, lekarzy weterynarii.

2. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Hodowla i chów zwierząt futerkowych w Polsce jest jednym z najlepiej zorganizowanych działów rolnictwa. Polska jest obecnie DRUGIM w Europie producentem skór zwierząt futerkowych sprzedając w 2015 roku około 10 000 000 skór. Konkuruje w tej branży z Danią, Holandią, Finlandią. Bardzo zainteresowane tą dziedziną produkcji są Rosja i Chiny. Polscy hodowcy w ciągu kilkunastu lat osiągnęli bardzo wysoką pozycję na światowym rynku futrzarskim dzięki swojej przedsiębiorczości, wysoką zdolnością w podejmowaniu ryzyka, wysoką jakością skór, inwestując setki milionów złotych w produkcję. Ok. 100% polskich skór sprzedawanych jest przez domy aukcyjne w Helsinkach, Kopenhadze, Seattle i Toronto.

Zakaz hodowli zwierząt futerkowych w Polsce spowoduje wzrost liczby tych zwierząt w Danii, innych krajach skandynawskich, krajach nadbałtyckich i Rosji. Hodowla przeniesie się również do Chin, gdzie nie są respektowane jakiegokolwiek przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt hodowlanych. Przeciwnicy hodowli zwierząt futerkowych powinni rozważyć, czy lepiej hodować je w dobrych warunkach w Polsce i Europie czy w innych krajach, w których nie ma nadzoru nad dobrostanem zwierząt.

Fermy zwierząt futerkowych to zakłady zagospodarowania (wysoko wydajnej utylizacji) - w ciągu roku 600 000 ton ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (uppz) pozyskiwanych z zakładów przetwórstwa mięsnego, mleczarskiego i rybnego, niezdatnych lub nie przeznaczonych do spożycia przez ludzi. Są konkurencją dla firm utylizacyjnych. Zagospodarowanie tych produktów poprzez ich utylizację przemysłową jest bardzo kosztowne i energochłonne, szkodzące naturalnemu środowisku. Hodowcy płacą od 0,30 zł do 1,00 zł za 1 kg uppz wymienionym wcześniej zakładom, natomiast firmom utylizacyjnym trzeba zapłacić minimum 0,50 zł za przetworzenie 1 kg uppz. Tym samym wzrosną koszty produkcji żywności oraz ich cena dla konsumentów. Nasze produkty pochodzenia zwierzęcego staną się mniej konkurencyjne w handlu i eksporcie.

3. Wpływ projektu ustawy na rynek pracy.

W wyniku wprowadzenia w życie zapisów ustawy (Rozdz. 3, art.21. ust 3) straci dochody ok. 50 000 ludzi. Fermy zwierząt futerkowych dają pracę mieszkańcom terenów wiejskich w rejonach Polski o bezrobociu strukturalnym – pracowników byłych PGR. Na fermach znajdują zatrudnienie osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, wiele kobiet, które dotychczas nie podejmowały pracy najmniejszej. Wiemy jak trudno jest o miejsca pracy w warunkach wiejskich. Zwierzęta futerkowe hodowane są w Polsce od ponad 80 lat. Jest to produkcja przekazywana z pokolenia na pokolenie, często jest to praca dla wszystkich członków rodziny, która stanowi dla nich jedyne źródło utrzymania. Są to często pasjonaci swojego zawodu, którzy przetrwali lata prosperity ale i załamania opłacalności produkcji skór. Poprzez likwidację ferm wyrządzono by tym ludziom olbrzymią krzywdę, likwidując im, często budowany przez kilkadziesiąt lat warsztat pracy.

W miesiącach wiosny, jesieni i zimy zatrudniani są pracownicy sezonowi do prac związanych z rozrodem, opieką nad przychowkiem, pozyskiwania i obróbką skór. W tym czasie nie są prowadzone prace polowe, i takie zatrudnienie staje się źródłem dla miejscowej ludności dodatkowych zarobków. Pośrednio wpływa to też na tworzenie się nowych miejsc pracy w usługach i handlu, gdzie wydawane są pieniądze pozyskane przez miejscową ludność w wyniku zatrudnienia.

Fermy najczęściej lokalizowane są na słabych glebach, na których produkcja roślinna jest nieopłacalna. Ferm zwierząt futerkowych nie można przekształcić na inną działalność gospodarczą.

4. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Roczne przychody polskich hodowców z hodowli zwierząt futerkowych wynoszą około 600 000 000 € (600 milionów euro), przy czym około 100% to eksport poprzez domy aukcyjne do krajów azjatyckich, krajów Europy, Rosji, USA i innych krajów. Skóry z norek, lisów, jenotów i szynszyli to jedne z niewielu polskich produktów rolnych eksportowanych przez domy aukcyjne do wschodniej Azji. Budżet państwa nie dopłaca do tej produkcji rolnej. Hodowla zwierząt futerkowych jest jednym z najbardziej rentownych działów rolnictwa, jest źródłem utrzymania około 50 000 osób zatrudnionych na fermach oraz w przedsiębiorstwach dostarczających produkty i sprzęt do hodowli. Osoby te są płatnikami podatków do budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz składek ubezpieczeniowych i emerytalnych. W przypadku likwidacji chowu zwierząt futerkowych właściciele ferm wystąpią do budżetu państwa o zadośćuczynienie w przypadku poniesionych krzywd oraz o odszkodowania - zwrot poniesionych kosztów inwestycji szacunkowo ok. 5 000 000 000 zł (5 miliardów PLN), obsługi kredytów i innych, które by powstały, jak również utraconych przychodów (zysków).

5. Wpływ ustawy na rozwój regionalny i środowisko.

W gminach, w których znajdują się duże, dobrze zorganizowane fermy podnosi się standard życia miejscowej ludności i ich siła nabywcza. Zaczynają lepiej funkcjonować inne podmioty jak handel i usługi. Wzrasta liczba miejsc pracy. W Polsce norki, lisy i jenoty są zwierzętami gospodarskimi, udomowionymi. W Europie i Polsce hodowla zwierząt futerkowych podlega nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Ochrony Środowiska i Inspekcji Budowlanej. Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych prowadzi certyfikację ferm w zakresie dobrej praktyki hodowlanej – dobrostan, standardy żywienia, higiena i bioasekuracja. Prowadzi również działalność edukacyjną dla lokalnych mieszkańców. Wielu hodowców prowadzi działalność charytatywną. Pozytywne nastawienie społeczeństwa do tego działu hodowli da możliwość powstania nowych ferm i ożywienie gospodarczego dotychczas zaniedbanych regionów w Polsce. Wiedzą o tym doskonale Duńczycy, którzy produkują rocznie ok. 20 mln skór i traktują to jako specjalizację narodową, a są krajem kilkakrotnie mniejszym od Polski.

Fermy zwierząt futerkowych mają swój udział w ochronie środowiska:

- zagospodarowanie ok. 600 000 ton ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego
- wysoka jakość skór od zwierząt fermowych powoduje brak opłacalności, a co za tym idzie brak zainteresowania pozyskiwaniem skór od dzikich zwierząt – pośrednio jest to ochrona dzikich zwierząt, z których pozyskuje się skóry
- naturalny nawóz zwierząt futerkowych jest ubocznym produktem kat II stosowanym do użyźniania gleby i skutecznie zastępuje nawozy przemysłowe, których produkcja zagraża środowisku
- futra naturalne są zdrowe o jonizacji ujemnej, przyjaznej człowiekowi, łatwo poddają się naturalnemu procesowi rozkładu (utylicacji) – bezpieczne dla środowiska, futra sztuczne są wyrobami syntetycznymi wytwarzanymi z ropy naftowej – szkodliwe w procesie ich wytwarzania i utylicacji.

Przewodniczący Rady

Jerzy Wierzbicki